

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN NGỌC GIANG

**NGHIÊN CỨU BIỂU HIỆN PEPTIT KHÁNG NGUYÊN TỪ
PROTEIN VỎ CỦA VIRUT VIÊM NÃO NHẬT BẢN LÀM TIỀN
ĐỀ ĐỂ SẢN XUẤT VẮC XIN DÙNG QUA ĐƯỜNG MIỆNG**

Chuyên ngành: Di truyền học

Mã số: 60.42.70

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

Người hướng dẫn khoa học: TS. Lê Quỳnh Liên

THÁI NGUYÊN – 2009

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

NGUYỄN NGỌC GIANG

**NGHIÊN CỨU BIỂU HIỆN PEPTIT KHÁNG NGUYÊN TỬ
PROTEIN VỎ CỦA VIRUT VIÊM NÃO NHẬT BẢN LÀM TIỀN
ĐỀ ĐỂ SẢN XUẤT VẮCXIN DÙNG QUA ĐƯỜNG MIỆNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ SINH HỌC

THÁI NGUYÊN – 2009

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan các kết quả trong thí nghiệm này đều được tôi làm thực tế và chưa có công trình nào công bố trên các bài báo, tạp chí, hay các phương tiện thông tin đại chúng.

Tác giả

Nguyễn Ngọc Giang

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới TS. Lê Quỳnh Liên đã tận tình hướng dẫn, động viên, giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Trong quá trình thực hiện và hoàn thành đề tài tôi đã nhận được sự giúp đỡ và những kinh nghiệm quý báu từ GS.TS. Lê Trần Bình, TS. Chu Hoàng Hà, TS. Lê Văn Sơn, TS. Nguyễn Hữu Cường cùng tập thể cán bộ phòng Công nghệ Tế bào Thực vật, Viện Công nghệ Sinh học. Từ đáy lòng, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc với sự giúp đỡ đó để tôi có thể hoàn thành luận văn.

Tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn tới các thầy cô trong bộ môn Sinh, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Thái Nguyên đã dạy dỗ, giúp đỡ tôi trong suốt quãng thời gian học tập tại trường.

Nhân dịp này, tôi cũng xin bày tỏ lòng biết ơn tới gia đình, bạn bè và những người thân bên cạnh đã động viên khích lệ và tạo điều kiện cho tôi hoàn thành luận văn này.

Thái Nguyên, ngày 1 tháng 10 năm 2009

Học viên

Nguyễn Ngọc Giang

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Amp: Ampicillin

AS: Acetosyringone

A. Tumefaciens: *Agrobacterium Tumefaciens*

Bp : cặp baze

Carbe: Carbenicillin

CNSH: Công nghệ sinh học

CNTBTV: Công nghệ tế bào Thực vật

Da: Dalton

Đoạn 27aa: Đoạn gen mã hoá cho đoạn peptit 27 axit amin của virut viêm não Nhật Bản

Đoạn 27aa_LTB: Đoạn gen nối giữa đoạn 27aa và gen LTB

DNA: Deoxyribonucleic acid

E.coli: *Escheria Coli*

EDTA: Ethylen dimine tetra- acetic acid

HEPES: N-2-hydroxyethylpiperazine-N'-ethanesulfonic acid

IPTG: Isopropylthio-beta-D-galactoside

Kana: Kanamycin

Kb: kilobaze

LB: Luria Bertani

LTB: Labile enterotoxin B

OD: Mật độ quang học

PBS: Phosphate buffer saline

PCR: Polymerase chain reaction

Rifa: Rifampicin

SDS: Sodium dodecyl sulphat

SDS- PAGE: SDS-Polyacrylamide gel electrophoresis

Spec: Spectinomycin

TE: Tris-EDTA

VNNB: viêm não Nhật Bản

X-gal: 5-bromo-4 chloro- 3 indolyl-beta-D-glactoside

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN

LỜI CẢM ƠN

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

DANH MỤC CÁC BẢNG

DANH MỤC CÁC HÌNH

MỞ ĐẦU Error! Bookmark not defined.

Chương 1 TỔNG QUAN TÀI LIỆU Error! Bookmark not defined.

1.1 Bệnh viêm não Nhật Bản Error! Bookmark not defined.

1.1.1 Nguồn gốc bệnh viêm não Nhật Bản Error! Bookmark not defined.

1.1.2 Nguồn lây truyền bệnh Error! Bookmark not defined.

1.1.3 Đặc điểm biểu hiện của bệnh: Error! Bookmark not defined.

1.2 Virus viêm não Nhật Bản (virus VNNB) Error! Bookmark not defined.

1.2.1. Đặc điểm hình thái và tính chất lý hoá của virus VNNB Error! Bookmark not defined.

1.2.2. Sự nhân bản của virus Error! Bookmark not defined.

1.2.3. Cấu trúc của virus VNNB Error! Bookmark not defined.

1.2.4. Khả năng gây đáp ứng miễn dịch của đoạn peptit kháng nguyên 27 axit amin của virus VNNB .. Error! Bookmark not defined.

1.3 Các loại vắc xin phòng bệnh VNNB..... Error! Bookmark not defined.

1.3.1 Vắc xin bất hoạt sản xuất từ não chuột Error! Bookmark not defined.

1.3.2 Vắc xin VNNB bất hoạt sản xuất từ tế bào Error! Bookmark not defined.

1.3.3 Vắc xin sống giảm độc lực Error! Bookmark not defined.

1.3.4 Nghiên cứu phát triển vắc xin mới Error! Bookmark not defined.

Chương 2 VẬT LIỆU VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

- 2.1 Vật liệu**
- 2.1.1. Vật liệu thực vật**
- 2.1.2. Vật liệu sinh học phân tử**
 - 2.1.2.1. Mồi**
 - 2.1.2.2. Plasmid**
 - 2.1.2.3 Các chủng vi sinh vật và các nguyên liệu dùng trong thí nghiệm**
 - 2.1.2.4 Các loại máy móc**
- 2.1.3 Hoá chất**
- 2.1.4 Các môi trường nuôi cấy và các dung dịch**
- 2.2 Phương pháp nghiên cứu**
 - 2.2.1. Nhân đoạn 27 aa và LTB bằng PCR**
 - 2.2.2 Phương pháp PCR từ khuẩn lạc (colony PCR)**
 - 2.2.3 Thiết kế vector pET21_27aa_LTB biểu hiện đoạn peptit kháng nguyên trong *E.coli***
 - 2.2.4. Biểu hiện đoạn peptit kháng nguyên trong *E.coli***
 - 2.2.5. Thiết kế vector pCB_27aa_LTB biểu hiện đoạn peptit kháng nguyên trong tế bào thực vật**
 - 2.2.6. Biểu hiện đoạn peptit kháng nguyên trong tế bào thực vật**
 - 2.2.7. Kiểm tra biểu hiện của protein tái tổ hợp**

Chương 3 KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

- 3.1 Nhân đoạn gen 27 aa**
- 3.2 Nhân gen LTB và nối với gen 27 aa**
- 3.3 Thiết kế vector biểu hiện gen 27 aa_LTB trong *E.coli***

3.4 Biểu hiện protein tái tổ hợp trong *E.coli* BL21Error! Bookmark not defined.

3.4.1 Biến nạp vector tái tổ hợp vào chủng vi khuẩn *E.coli* BL21Error! Bookmark not defined.

3.4.2 Biểu hiện gen 27aa_LTB trong *E.coli* BL21Error! Bookmark not defined.

3.5. Biểu hiện tạm thời gen 27aa_LTB trong thực vậtError! Bookmark not defined.

3.5.1 Thiết kế vector biểu hiện gen 27aa_LTB trong thực vậtError! Bookmark not defined.

3.5.2 Lai đoạn 27aa_LTB_cmyc_KDEL với vector chuyển gen

pCB301 Error! Bookmark not defined.

3.5.3 Biến nạp vào *A. tumefaciens* Error! Bookmark not defined.

3.5.4 Biểu hiện tạm thời gen 27aa_LTB trong cây thuốc láError! Bookmark not defined.

KẾT LUẬN Error! Bookmark not defined.

KIẾN NGHỊ Error! Bookmark not defined.

TÀI LIỆU THAM KHẢO Error! Bookmark not defined.

PHỤ LỤC

DANH MỤC CÁC BẢNG

Tên bảng		Trang
Bảng 1	Môi nhân gen 27 aa và gen LTB	17
Bảng 2	Các loại plasmid dùng trong thí nghiệm	18
Bảng 3	Máy móc dùng trong thí nghiệm	19
Bảng 4	Hóa chất dùng trong thí nghiệm	19